

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- **137**
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

19.12./2025

7/35771

G.K. 36

7/35777

G.K. 36

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/35782

G.K. 36

İlgi : a) 04/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1727315 sayılı yazınız.

7/35874

b) 04/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1728292 sayılı yazınız.

G.K. 36

c) 07/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1730994 sayılı yazınız.

7/35957

ç) 12/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1733357 sayılı yazınız.

G.K. 37

d) 12/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1733959 sayılı yazınız.

7/35960

e) 19/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1737875 sayılı yazınız.

G.K. 37

f) 27/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1746655 sayılı yazınız.

7/35962

G.K. 37

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e-f)'de kayıtlı yazıyla iletilen Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN'in 7/35771, Muğla Milletvekili Cumhur UZUN'un 7/35777, Kayseri Milletvekili M. Baki ERSOY'un 7/35782, Trabzon Milletvekili Yavuz AYDIN'ın 7/35874, Trabzon Milletvekili Sibel SUIÇMEZ'in 7/35957, Gaziantep Milletvekili Sevdâ KARACA'nın 7/35960, Şanlıurfa Milletvekili Ferit ŞENYAŞAR'ın 7/35962, Balıkesir Milletvekili Serkan SARI'nın 7/36045, Tokat Milletvekili Kadim DURMAZ'ın 7/36160, Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/36363, İstanbul Milletvekili Suat ÖZÇAĞDAŞ'ın 7/36365 ve Mersin Milletvekili Ali BOZAN'ın 7/36693 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

7/36045

G.K. 41

7/36160

G.K. 41

7/36363

G.K. 45

7/36365

G.K. 45

7/36693

G.K. 50

Ek: Bilgi (23 Sayfa)

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

7/36363
G.K.45

DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ M. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/36363 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızca, öğrencilerin okula devamlarının sağlanması ve devamsızlık sürelerinin azaltılması amacıyla birtakım politika ve projeler geliştirilerek hayata geçirilmiştir. Devamsızlık takip sistemi, rehberlik ve psikolojik destek, okul aile iş birliği, devamsızlık ile ilgili mevzuat düzenlemeleri, eğitime yönelik sosyal yardımlar bunlardan bazılarıdır. Millî Eğitim Bakanlığının 2024-2028 Stratejik Planı kapsamında, devamsızlık ile ilgili olarak aşağıdaki stratejiler belirlenmiştir:

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 1. Amaç'ı; *"Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek"* olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesinde *"İlkokul ve ortaokulda öğrenme kayıplarını azaltmaya yönelik destekleyici mekanizmalar güçlendirilecektir."* şeklinde ifade edilmiştir. Bu hedefi gerçekleştirmeye yönelik izlenecek stratejiler içinde özellikle öğrencilerin devamsızlık nedenlerinin analiz edilerek ailelere yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması planlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 2. Amaç'ı ise *"Çağın ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandıran, teknolojiyi üreten, tarih bilinci ve bilim aracılığıyla geleceği kurgulayan, nitelikli insan kaynağı yetiştiren, ekonomiye katkı sunan, değerleriyle bireyi hayata hazır kılan, empati ve nezaket kazandıran bir ortaöğretim yapısı ile öğrenciler yetiştirmek."* olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesi kapsamında *"Öğrencilerin yetkinliklerini ve niteliklerini geliştirmeye yönelik bireysel özellikleri de dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla devamsızlık ve sınıf tekrarları azaltılacak ve eğitime katılımları artırılabilecektir."* hedefi belirlenmiştir. Hedefi gerçekleştirmeye yönelik stratejiler arasında; *"Öğrencilerin ortaöğretime katılımlarının artırılmasına, devamsızlık ve sınıf tekrarlarının azaltılmasına ve örgün eğitim içinde kalmalarına yönelik çalışmaların yapılması"*, *"Ortaöğretimde öğrencilerin akademik, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler ile sosyal sorumluluk programı kapsamındaki çalışmalara katılımlarının sağlanması"* hususları yer almaktadır.

Bakanlığımızca hazırlanan, 2025 yılında başlayan ve üç yıl sürmesi planlanan "Temel Eğitimde Devamsızlığın Azaltılması Projesi" kapsamında:

- Mevzuat ve alan yazını kapsamında devamsızlık tanımının analizi ve politika önerilerinin değerlendirilmesi,
- e-Okul üzerinde devamsızlık sayı/oranlarının il/ilçe/okul bazında analizi,
- İllere özgü sorun ve ihtiyaçların belirlenmesi,
- Sorunlara özgü faaliyet alanlarının belirlenmesi,
- İşbirliğine ihtiyaç duyulacak kurum/kuruluşların belirlenmesi,
- 81 ile özgü yerel katılımcıların desteğiyle eylem planlarının hazırlanması,
- Geliştirilen eylem planlarının izlenmesine yönelik internet tabanlı izleme modülünün geliştirilmesi,
- Geliştirilen eylem planları doğrultusunda bir model önerisi hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve diğer paydaşlara yönelik eğitim içerikleri hazırlanması,

- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve okulun diğer paydaşlarına yönelik elektronik içeriklerin hazırlanması,
- Geliştirilen öğretmen/aile elektronik içeriklerinin bakanlığımız platformlarında (EBA/ÖBA/HEMBA) yayınlanması planlanmaktadır.

27 Nisan 2024 tarihli ve 2024/5 sayılı “Mevsimlik Tarım İşçileri” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’nin “Eğitim hizmetleri” başlıklı 3’üncü maddesinde eğitim hizmetlerine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Bu doğrultuda Bakanlığımızca 06.08.2024 tarihinde yayımlanan “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Aile Çocuklarının Eğitime Erişimi” konulu 2024/52 sayılı Genelge ile mevsimlik tarım işçisi aile çocuklarının eğitime erişimlerine yönelik tüm iş ve işlemler tanımlanmıştır. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 19-21 Ağustos 2024 tarihlerinde ilgili Genelge’de belirtilen “İl Eylem Planları”nın hazırlanmasına yönelik “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi Eylem Planları Hazırlık Çalıştayı” düzenlenmiştir. Ayrıca 2024/52 sayılı Genelge kapsamında Bakanlık taşra teşkilatı tarafından mevsimlik tarım işçisi çocuklarına yönelik daimi ikametgâhlarına döndüklerinde il/ilçe/okul temelli tespitler ve planlamalar yapıldıktan sonra telafi/yetiştirme eğitimleri yapılacaktır.

IPA-II Dönemi’nde İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programı’nın “Herkes Erişim Sağlayarak Eğitim Erişimi ve Beceri Düzeylerinin Artırılması” aktivitesi altında yürütülen ve MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’nün *operasyon faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında; herkesin (özellikle kız çocuklarının) ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik bir dizi önleme, müdahale ve telafi faaliyetleri yürütülmüştür.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Önleme, müdahale ve yönlendirme hizmetleri” başlıklı 59/A maddesi gereğince oluşturulan Önleme, Müdahale ve Yönlendirme Komisyonunca, devamsızlık nedeniyle sınıf tekrarı riski olan öğrenciler takip edilerek devamsızlık nedenlerini ortadan kaldırmaya yönelik öğrencilere önleyici çalışmalar yapılmaktadır.

Okuldan erken ayrılma/devamsızlık ile mücadele edilmesi amacıyla Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti ortak finansmanı ile yürütülmüş Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının *faydalanıcısı*, Millî Eğitim Bakanlığının *eş faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Projesi (ŞNT II) kapsamında Aile Psikoeğitim Programı, Akademik Becerileri Geliştirme Müdahale Programı ve Eğlenceli Eğitsel Grup Rehberliği Psikoeğitim Programları geliştirilmiştir. Söz konusu proje ile okuldan erken ayrılma ve okul devamsızlığını önleme ve müdahale programları geliştirilmiştir. Okul devamsızlıklarının azaltılması amacı ile yürütülen çalışmalarda söz konusu programlardan yararlanılmaktadır.

Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında, herkesin ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik olarak; öğrencilerin erken okul terkini önlemek amacıyla farklı bileşenlerden oluşan entegre bir önleme, müdahale ve telafi modelinin geliştirilmesi ve uygulanması (pilot okullarda); devamsızlığın önlenmesi ve eğitim ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik bir ulusal strateji belgesinin hazırlanması; her pilot okul için devamsızlığın ve eğitim ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik eylem planlarının hazırlanması; kapsamlı eğitim programlarının tasarlanması ve uygulanması; MEB personeline, öğretmenlere, okul idarecilerine, öğrencilere ve velilerine, sivil toplum kuruluşlarına ve halka yönelik farkındalık artırma kampanyaları ve faaliyetlerinin

geliştirilmesi ve uygulanması; pilot illerde saha ve izleme ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi gibi birtakım faaliyetler yürütülmüştür.

Örgün ortaöğretim kurumunda öğrenim görmek üzere tercih hakkını kullanmayan veya tercihte bulunmalarına rağmen yerleşemeyen öğrencilerden örgün ortaöğretime devam etmek isteyenlerin yerleştirme işlemi, il/ilçe öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonlarınca boş kontenjanı bulunan ortaöğretim kurumlarına yapılmıştır.

Öte yandan, devamsızlıkların takip edilmesi ve azaltılması için önlemlerin alınması amacıyla Türkiye geneli aylık ve dönemsel olmak üzere öğrenci devamsızlık durumları izlenmektedir. Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne bağlı tüm okullarda 2024-2025 eğitim öğretim yılında öğrenci devamsızlık ve okul terklerinin azaltılmasına yönelik yürütülecek çalışmalar kapsamında, illerimizdeki öğrenci devamsızlık nedenlerini ve uygulanacak tedbirleri de kapsayan izleme faaliyetlerini, disiplin cezası alan öğrencilerle ilgili verileri, okul pansiyonlarının doluluk oranlarını, okula devam oranlarının artırılmasına yönelik yürütülen çalışmaları ve okullarda oluşturulması gereken önleme, müdahale ve yönlendirme komisyonlarının çalışmalarını da içeren yıllık okul eylem planlarının hazır hâle getirilmesi hususlarında il millî eğitim müdürlükleri bilgilendirilmiş, devamsızlık izleme formlarının düzenli olarak doldurulması sağlanmıştır.

Çeşitli sebeplerden de eğitim sistemi dışında kalma riski ile yüz yüze olan öğrencilerimiz için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve UNICEF iş birliği ile Eğitime Katılım ve Devamsızlığı İzleme Projesi (EKİP) yürütülmektedir. Proje kapsamında okullarımızda faaliyet gösteren Önleme Müdahale ve Yönlendirme Kurullarının (ÖMYK) etkinliğini arttırmak amacıyla erken okul terki nedenlerini ele alan 8 modüllük bir eğitim hazırlanmıştır. Akademik alt yapısı hazır olan eğitim pilot illerde eğitici eğitimi yoluyla yaygınlaştırılacak ve etkinliği izlenecektir.

Bakanlığımıza bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrenim görmekte iken, çeşitli nedenlerle tutuklanan veya hüküm giyen öğrencilerden zorunlu eğitim çağında olan çocukların eğitim ve öğretimleri ile ilgili iş ve işlemler, Tutuklu ve Hükümlü Öğrenciler konulu 2016/17 sayılı Genelge kapsamında yürütülmektedir. Genelge’de öğrencilere ilişkin bildirim süreçleri, devam devamsızlık durumlarının takibi, sınav işlemleri, öğrencilerin nakil işlemleri, gerekli rehberlik ve destek hizmetlerinin sağlanması ile bu öğrenciler nezdinde hazırlanacak eğitim programlarına yönelik düzenlemelere yer verilmiştir.

Bununla birlikte tutuklu, hükümlü, yükümlü ve eski hükümlüler, annesi yanında kalan 3-6 yaş grubu çocukların; iyileştirme çalışmaları kapsamında kişisel, sosyal ve mesleki gelişimlerinin sağlanması amacıyla okuryazar olmayanların okuryazar hâle getirilmesi, örgün eğitim dışında kalanların eğitimlerine devam etmelerinin sağlanması, ceza infaz kurumları bünyesinde okul öncesi, lise, mesleki eğitim merkezi ya da şubelerinin açılması, mesleki eğitim merkezlerinde lise diplomasına erişim programlarına katılımın sağlanması ile halk eğitim merkezleri tarafından kurslar ve sosyal etkinlikler düzenlenmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında “Eğitim ve Öğretim İş Birliği Protokolü” imzalanmıştır.

Açık öğretim okulları, çeşitli sebeplerle öğrenimini tamamlayamamış ya da örgün eğitimin dışına çıkmış bireylere uzaktan eğitim yoluyla eğitimine devam etme ve tamamlama imkânı sunmaktadır. Bu kapsamda, özel durumu “denetimli serbestlik, tutuklu ve hükümlü” olan tüm bireyler de istemeleri halinde açık öğretim okullarından faydalanabilmektedir.

Halk eğitimi merkezlerince açılan yaygın eğitim kurslarında, kadınların ve dezavantajlı grupların sosyal hayata ve iş hayatına katılımını artırmayı hedefleyen programlara öncelik verilmekte olup 1 Ocak-21 Kasım 2025 tarihleri arasında “Tutuklu, Hükümlü, Denetimli

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu” kapsamındakilere yönelik açılan 9.630 kurstan, 171.599 (0-18 yaş) kursiyer faydalanmıştır.

Bununla birlikte Millî Eğitim Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı arasında imzalanan protokol çerçevesinde 43 ilde 58 cezaevinde mesleki eğitim merkezi bulunmaktadır. Ceza infaz kurumlarında açılan mesleki eğitim merkezlerindeki kayıtlı öğrenci sayısı ise 1.887’dir.